

РЕШЕНИЕ

№ 25306

гр. София, 23.06.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 13 състав, в публично заседание на 02.06.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Елица Райковска

при участието на секретаря Кристина Петрова, като разгледа дело номер **3510** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от АПК, във вр. с чл. 118, ал. 1 КСО.

АССГ е сезиран с жалба от Е. Ш. срещу решение № 57/10.12.2025 г. на Директора на ТП на НОИ Д.. Претендира се отмяната на обжалвания административен акт и присъждане на разноски за оказана правна помощ при условията на чл. 38, ал. 1, т. 2 ЗА.

Ответникът - Директор на ТП на НОИ Д. не е заявил становище по жалбата.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С. – ГРАД след като обсъди доводите на страните и прецени представените по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

Жалбоподателят е подал чрез адв. М. В. П. Заявление вх. № 2112-24-719/23.10.2023 г. за отпускане на лична пенсия за инвалидност. Към заявлението е представено ЕР № 93752/18.09.2023 г., с което са му определени 80% ТНР и дата на инвалидизация 17.11.2022 г.

С Писмо изх. № 2112-24-719#1/03.11.2023 г. жалбоподателят е уведомен за констатирани нередовности в заявлението, които следва да отстрани, а именно: 1. Заявлението не е подписано от заявителя или упълномощеното лице; 2. Не са декларирани обстоятелства по т. 3 на втора страница – получава ли лицето пенсия в У. и има ли стаж в У.; 3. Няма представено удостоверение за настоящ или постоянен адрес в Р България; 4. Следва да се представят копие на украински документ за самоличност, копие на документи за положен стаж на територията на У. и военна служба, данни за последен адрес на местоживеене в У.. На заявителя е указано да попълни лично и представи в ТП на НОИ заявление за отпускане на пенсия БГ/УКР, декларация за живот, формуляр за медицинско освидетелстване. На заявителя е указано също така, че при неотстраняване на нередовностите длъжностното лице по чл. 98, ал. 1 КСО ще се произнесе по наличните документи. Писмото е връчено на 15.11.2023 г. на адв. М. В. П., пълномощник на

жалбоподателя, съгл. представено пред административния орган пълномощно на л. 27 от адм. д. № 15/26 на АС – Добрич.

С Разпореждане № [ЕГН]/15.09.2025 г. длъжностното лице по пенсионното осигуряване е отказало отпускането на личната пенсия за инвалидност на основание чл. 74, ал. 1, т. 4 КСО, тъй като в законоустановения срок не са представени исканите документи.

Разпореждането е обжалвано по административен ред, като с решение № 57/10.12.2025 г. на Директора на ТП на НОИ Д. разпореждането е потвърдено, а жалбата е отхвърлена. Прието е, че от представените от заявителя документи не се установява същият да има минимум 5 години осигурителен стаж, от които 1/3 да е действителен. Посочено е, че тъй като осигурителен стаж по наличните документи изобщо не може да бъде установен, правилно длъжностното лице е отказало отпускане на лична пенсия за инвалидност, поради общо заболяване на основание чл. 74, ал.1, т. 4 КСО.

Решението е връчено на 12.12.2025 г.

От правна страна съдът намира следното:

Атакуваното решение е издадено от компетентен орган съгл. чл. 117, ал. 1 от КСО, като с него е потвърдено разпореждането чл. 98 от КСО, също издадено от компетентен орган.

При издаване на процесното решение не са допуснати съществени нарушения на административнопроцесуалните правила. Решението и потвърденото с него разпореждане съдържат посочване на фактическите и правни основания за издаването им, като в оспорения административен акт в достатъчна степен са изложени мотивите на органа, от които може да се установи волята му и причините да отхвърли подадената пред него жалба.

Възражението за липса на мотиви съдът преценява като неоснователно. Действително мотивирането на акта е кратко, предвид липсата на каквито и да е доказателства, обуславящи правото на претендираната пенсия, но това не пречи нито съдебната проверка, нито адресатът да разбере волята и съображенията на административния орган. Неоснователно е и оплакването досежно връчването на указанията. Видно от приложеното известие за доставяне, писмо изх. № 2112-24-719#1/03.11.2023 г. е връчено именно на пълномощника на жалбоподателя. В тази връзка не могат да бъдат споделени възраженията, че здравословното състояние на жалбоподателя не е преценено от органа. Независимо дали същото е влошено, адв. М. В. П. е била надлежно упълномощена от него (л. 27 от адм. д. № 15/26 на АС – Добрич) и именно на нея е връчено писмото с указанията за отстраняване на нередовностите в заявлението. Как последната е организираща дейността си и контактите с довереника си не е предмет на изследване в настоящото производство и не може да доведе до незаконосъобразност на издадения административен акт. Друг е въпросът, че не е имало пречка, изисканите от административния орган документи, установяващи твърдените от жалбоподателя факти досежно правото му на претендираната пенсия, да бъдат представени и пред съда, който в съответствие с чл. 142, ал. 2 от АПК следва да ги прецени. Това не беше сторено.

Решението е издадено в съответствие и с материалния закон.

Спорният по делото въпрос е дали жалбоподателят има право да получи лична пенсия за инвалидност поради общо заболяване.

Пенсиите за инвалидност са регламентирани в Раздел II на КСО. Съобразно чл. 71 КСО лицата имат право на пенсия за инвалидност, когато са загубили напълно или частично работоспособността си завинаги или за продължително време. Според чл. 72 от КСО пенсия за инвалидност се определя на лица с 50 и над 50 на сто трайно намалена работоспособност/вид и степен на увреждане. Няма спор, че на жалбоподателя е определен процент ТНР 80.00% с дата на инвалидизация 17.11.2022 г., видно от ЕР № 93752/18.09.2023 г. на ТЕЛК при МБАЛ Д..

Съгласно чл. 74, ал. 1 КСО осигурените придобиват право на пенсия за инвалидност поради общо заболяване, ако са загубили работоспособността си и имат осигурителен стаж, придобит до датата на инвалидизирането, а за слепите по рождение и за ослепелите преди постъпване на работа - до датата на заявлението по чл. 94, както следва: 1. до 20-годишна възраст и за слепите по рождение и на ослепелите преди постъпването им на работа - независимо от продължителността на осигурителния стаж; 2. до 25-годишна възраст - една година; 3. до 30-годишна възраст - 3 години; 4. над 30-годишна възраст - 5 години. С оглед възрастта на жалбоподателя релевантна е т. 4 и за да придобие право на пенсия за инвалидност поради общо заболяване, жалбоподателят следва да докаже наличието на 5 години осигурителен стаж. Съобразно ал. 2 от цитираната разпоредба една трета от стажа по т.4 следва да е действителен.

В конкретния случай към заявлението на жалбоподателя е представено единствено ЕР на ТЕЛК, с което са определени 80.00% ТНР, като по този начин е изпълнено условието на чл. 72 КСО. За отпускане на пенсията обаче е необходимо да се установи и наличието на осигурителен стаж в размер съобразно чл. 74, ал. 1, т. 4 от КСО. Документи за удостоверяване на осигурителен стаж не са представени от жалбоподателя, поради което органът е приложил правилото на чл. 1, ал. 5 НПОС. Съгласно посочената разпоредба при прието заявление с нередовни и/или липсващи документи, които не могат да бъдат поправени или набавени служебно въз основа на документи, които са налични в НОИ, длъжностното лице по чл. 98, ал. 1 от КСО уведомява лицето за неизправностите с препоръчано писмо с обратна разписка чрез лицензиран пощенски оператор на посочен точен адрес или по електронен път по реда на ЗЕУ в 15-дневен срок. Когато в едномесечен срок от датата на уведомяването те не са отстранени, а за пенсиите при прилагане на международен договор, по който Република България, е страна или на европейските регламенти за координация на системите за социална сигурност, в двумесечен срок, длъжностното лице по чл. 98, ал. 1 КСО издава разпореждане въз основа на наличните редовни документи и на данните по чл. 5, ал. 4, т. 1 КСО.

Изпратеното на жалбоподателя писмо изх. № 2112-24-719#1/03.11.2023 г., с което са му дадени указания за представяне на документи, като му е указано, че при непредставянето им, длъжностното лице ще се произнесе на база наличните доказателства, е връчено лично на процесуалния представител на жалбоподателя – адв. М. П. (л.18 от адм. д. № 15/26 на АС Добрич), но не са представени никакви документи удостоверяващи осигурителен стаж на заявителя. При това положение правилно и законосъобразно е прието, че не е доказано изпълнението на условието по чл. 74, ал. 1, т. 4 КСО за 5 години осигурителен стаж, от които 1/3 действителен.

Пенсионният орган се е произнесъл и по отношение възможността на жалбоподателя да бъде отпусната социална пенсия за инвалидност. Този вид пенсия е регламентиран в чл. 90а КСО. Съгласно посочената разпоредба право на социална пенсия за инвалидност имат лицата, навършили 16-годишна възраст, с трайно намалена работоспособност/вид и степен на увреждане 71 на сто или повече, на които не е отпусната друга пенсия, включително от друга държава. И в тази хипотеза безспорно е налице първото условие - лицето да има 71 на сто ТНР, но не може да се установи липсата на отрицателната предпоставка за отпускане на пенсия по чл. 90а от КСО, а именно да не е отпусната друга пенсия, включително от друга държава. Административният орган в случая е изискал информация от жалбоподателя по отношение на това обстоятелство, но от процесуалния му представител не са приложени никакви доказателства, поради което правилно и законосъобразно е прието, че и този вид пенсия не може да бъде отпусната. Това обстоятелство не може да бъде установено от подаденото заявление, тъй като в раздел 3 жалбоподателят не е декларирал дали получава друга пенсия, включително от друга държава.

При така установените факти и с оглед на изложените правни аргументи, съдът намира, че не са налице предпоставки за отмяна на административния акт. Същият е законосъобразен на всички основания по чл. 146 АПК, поради което жалбата се преценява като неоснователна и е длъжимо отхвърлянето ѝ.

При този изход на спора ответникът има право на разноски, но тъй като такива не са претендирани, съдът не може служебно да присъди такива.

Водим от горното АССГ

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Е. Ш. срещу решение № 57/10.12.2025 г. на Директора на ТП на НОИ Д.. Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от получаването му.

СЪДИЯ: